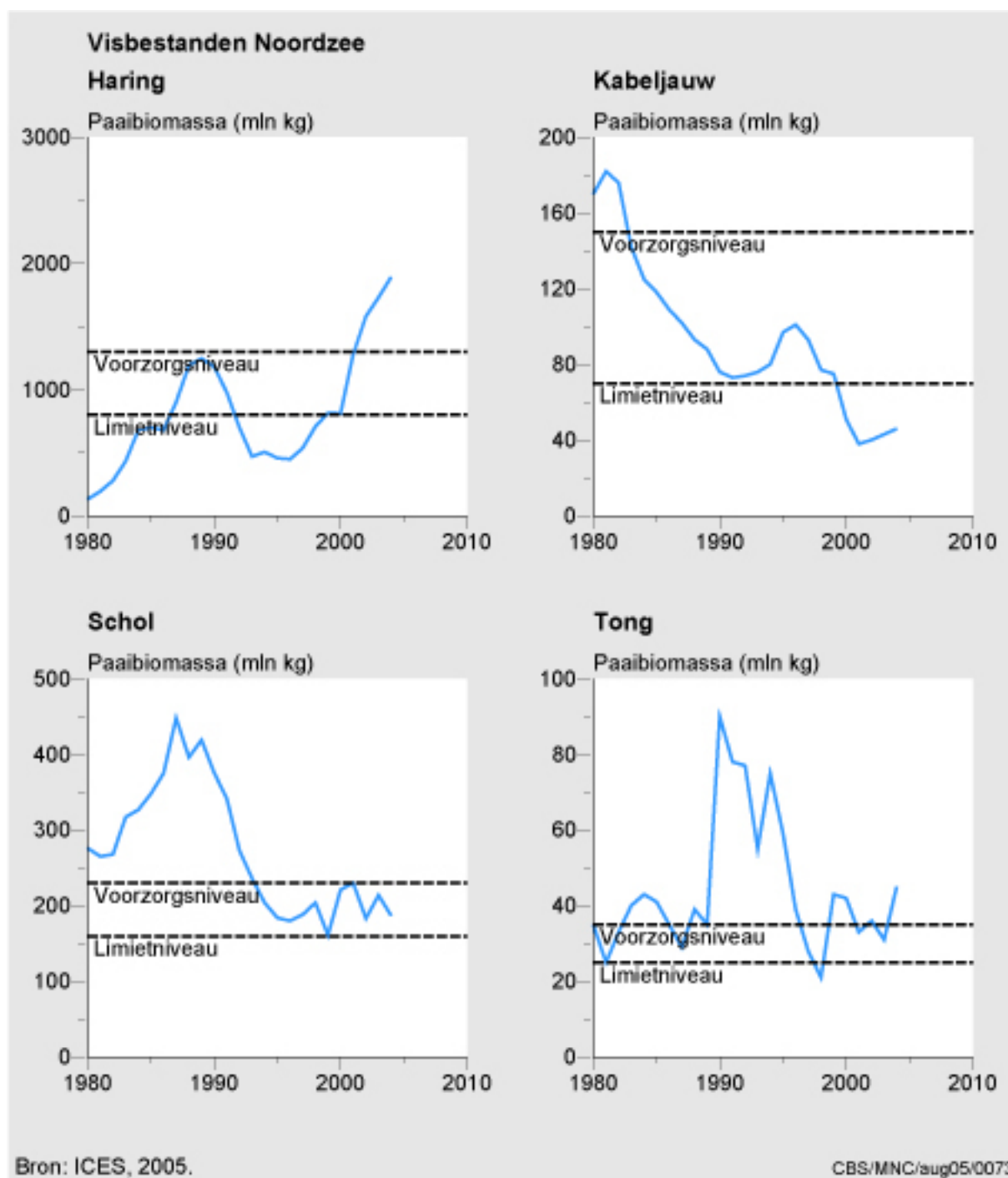

Visbestanden in de Noordzee, 1980-2004

Indicator | 24 juni 2005

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Door overbevissing staan de visbestanden in de Noordzee al enkele decennia onder druk. In 2004 is de kabeljauwstand zeer laag en bevindt de schol- en tongstand zich in de gevarenzone. De haring heeft zich sinds 2002 weer hersteld.

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xls\)](#) [3]

Kabeljauw sterk bedreigd

De kabeljauwstand toont al jaren een dalende trend. Sinds 1983 ligt het bestand volwassen kabeljauw onder het voorzorgsniveau (150 miljoen kg) en sinds 1990 rond het limietniveau (65 miljoen kg). De Europese Unie stelt in 2004 herstelmaatregelen vast voor de kabeljauwbestanden in o.a. de Noordzee, Skagerrak en Oostelijk Kanaal vast (EG 423/2004).

Tong en schol in de gevarenzone

Na een piek in de tweede helft van de jaren tachtig is de scholstand in enkele jaren sterk gedaald. Sinds 1993 schommelt de stand tussen het voorzorgsniveau (230 miljoen kg) en het limietniveau (160 miljoen kg). In 2004 zijn het voorzorgs- en limietniveau voor schol naar beneden bijgesteld. Het bestand volwassen tong fluctueert sterk door sterke schommelingen in het aantal nakomelingen. Door overbevissing worden de sterke jaarklassen (jaren met een grote productie van nakomelingen: 1987, 1991 en 1996) ook weer snel opgevist. In de jaren negentig neemt de stand van tong sterk af tot beneden het limietniveau (25 miljoen kg) in 1998. In de jaren daarna vindt weer een licht herstel plaats. Sinds 1996 ligt de stand rond het voorzorgsniveau (35 miljoen kg).

Haringstand weer hersteld

Na de sluiting van de haringvisserij in het begin van de jaren zeventig heeft de haringstand zich aanvankelijk hersteld. Vanaf 1983 is de haringvisserij weer toegestaan en enkele jaren later zorgde een te grote visserijdruk opnieuw voor een aanzienlijke afname. Sinds 2002 ligt het bestand volwassen haring weer boven het voorzorgsniveau als gevolg van enkele jaren met een grote productie aan nakomelingen (1998, 2000) en de in 1996 genomen vangstbeperkende maatregelen. In dat jaar werd de toegestane haringvangst gehalveerd en werd voor de industrievisserij een maximum aan de bijvangst van haring gesteld.

Referenties

- ICES (2005). [ICES Advise on fish stocks](#) [4]. Advisory Committee om Fishery Management, International Council for the Exploration of the Sea, Kopenhagen.
- EU (2004). [Verordening \(EG\) nr. 423/2004 van de raad van 26 februari 2004 tot vaststelling van herstelmaatregelen voor bepaalde kabeljauwbestanden](#) [5]. Publicatieblad van de Europese Unie L 70/10.

Relevante informatie

- Meer informatie over visbestanden en visvangst is te verkrijgen via de website van de [International Council for the Exploration of the Sea](#) [6].

Technische toelichting

Technische toelichting

Voor een duurzame visserij is het van belang dat er binnen een visbestand voldoende volwassen vissen voorkomen (paaibestand). Om te voorkomen dat de visstand zo laag wordt dat zij zich niet meer kan herstellen, heeft men voor de omvang van het paaibestand per soort en zeegebied twee biologische grenzen vastgesteld: het voorzorgsniveau en het limietniveau. Het voorzorgsniveau moet voorkomen dat het paaibestand onder het limietniveau daalt. Beneden het limietniveau bevat een visbestand nog maar zo weinig volwassen vis dat de voortplanting in gevaar komt waardoor natuurlijk herstel van het visbestand niet meer mogelijk is. De gegevens over de visstand zijn afkomstig van de International Council for the Exploration of the Sea (ICES), een internationale organisatie die de Europese Commissie van advies dient over het beheer van de visbestanden. De gegevens voor schol en tong betreffen de Noordzee (ICES IV). De grafiek voor kabeljauw geeft de ontwikkeling in de Noordzee plus Skagerrak (deel van ICES IIIa) en oostelijk deel van het Kanaal (ICES VIIId). De gegevens van haring betreffen de Noordzee plus Skagerrak, Kattegat (ICES IIIa) en het oostelijk deel van het Kanaal.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2005). [Visbestanden in de Noordzee, 1980-2004](#) [7] (indicator 0073, versie 06 , 24 juni 2005). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl007306>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0073> [2]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0073_001x_clo_06_nl.jpg [3]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0073-001x-clo-06-nl.xls> [4]

<http://www.ices.dk/committe/acfm/comwork/report/asp/advice.asp> [5] http://europa.eu.int/eur-lex/pri/nl/oj/dat/2004/l_070/l_07020040309nl00080011.pdf [6] <http://www.ices.dk/> [7]

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl007306>